

Atkritumu apsaimniekošanas reģionālā sistēma

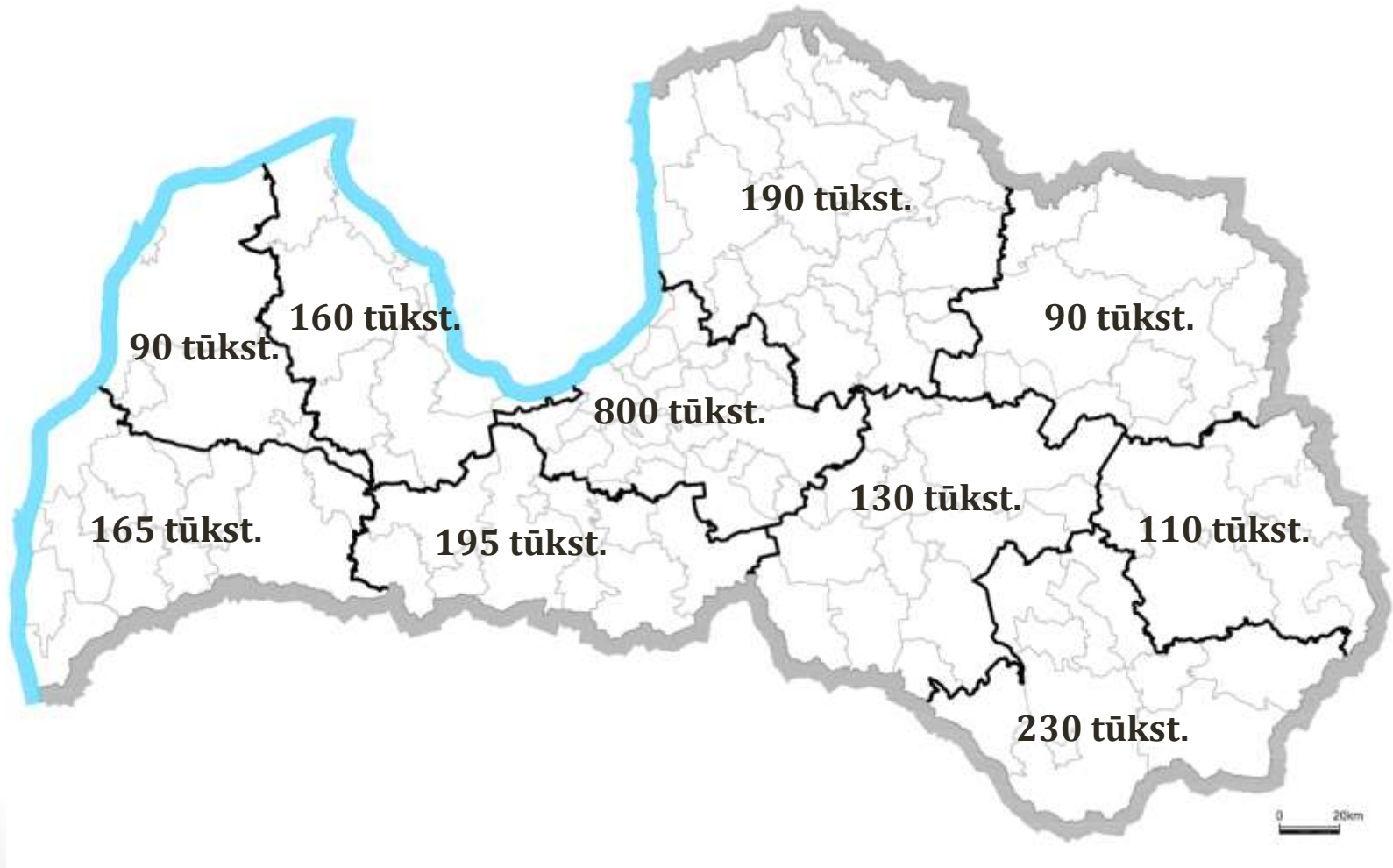
Indulis Emsis,
Latvijas lielo pilsētu asociācija

Saturs

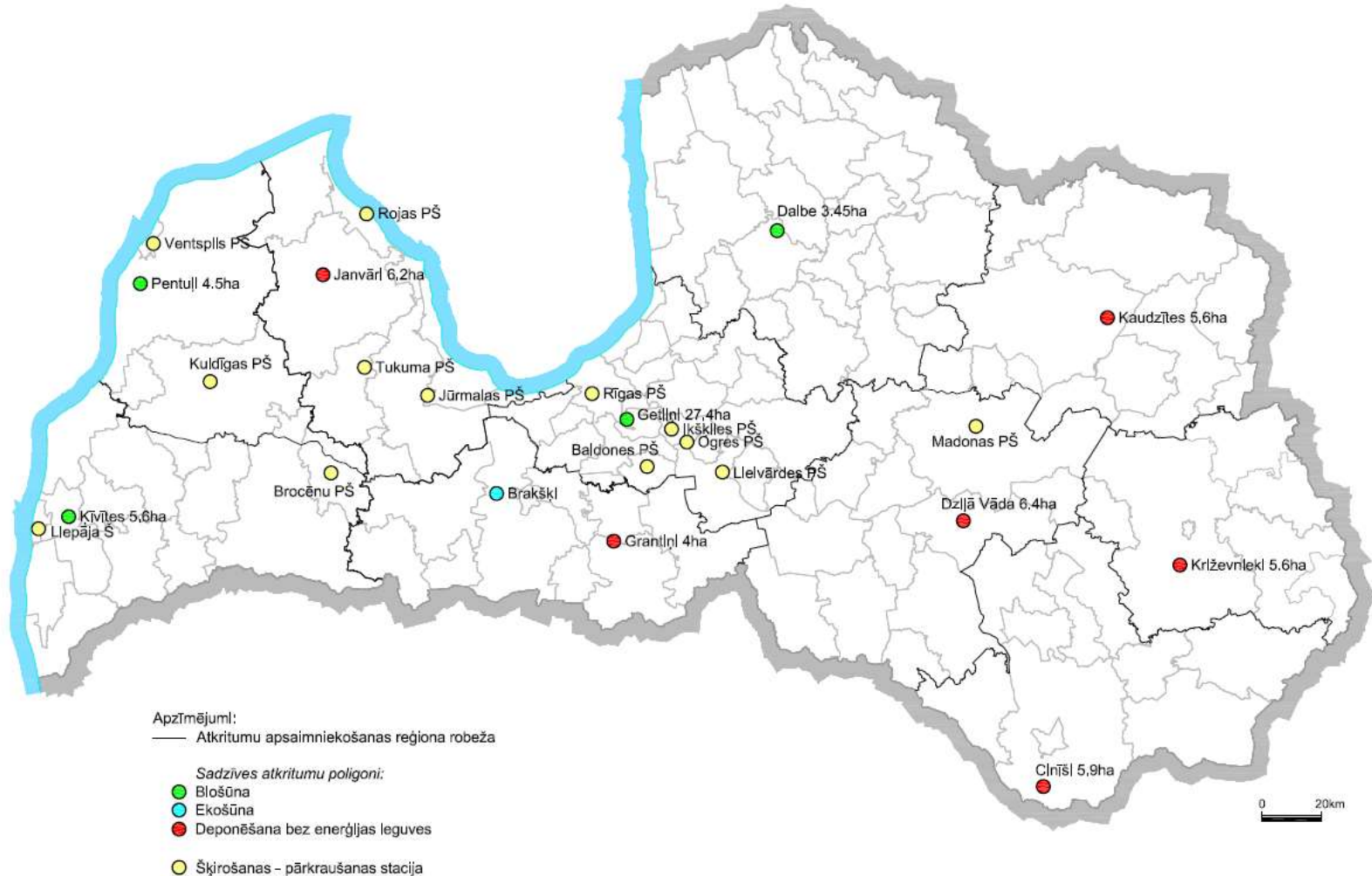
- Atkritumu apsaimniekošanas sistēma Latvijā
- Reģionālie piemēri atkritumu apsaimniekošanā
(AA centru darbības piemēri):
  - Pierīgas
  - Ventspils
  - Zemgales “Brakšķi”
  - Ziemeļvidzemes
- Atkritumu apsaimniekošanas turpmākā attīstība Latvijā
- Pašvaldību intereses
- Ko tālāk?

Reģionālais princips

10 atkritumu apsaimniekošanas reģioni (iedz. skaits)

Starppašvaldību uzņēmumi apsaimnieko 11 poligonus – nākotnē AA centri

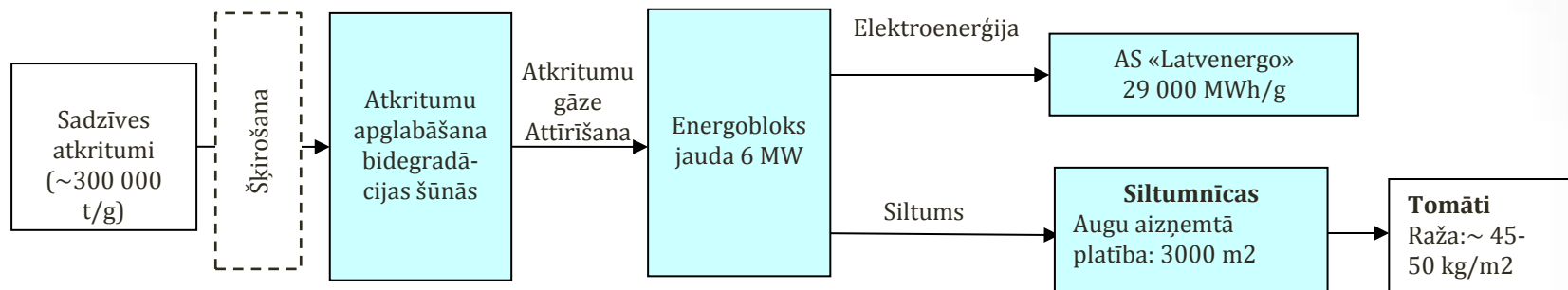
No 1993.-2013. gadam infrastruktūrā investēti 150 milj.EUR

- Ir slēgtas visas (558) izgāztuves, lielākā daļa rekultivētas
- Pārstrādei nesavāktie atkritumi tiek noglabāti poligonos videi un cilvēkam draudzīgi
- Reģionālā AA sistēma iedzīvotājiem izmaksā lēti (apglabāšanas tarifs no 14 – 32 EUR/t)
- Izmantotā atkritumu gāze un NAIK stiprina Latvijas energoneatkarību un mazina klimata izmaiņas
- Atkritumu šķirošanas un pārstrādes infrastruktūra ļauj samazināt noglabājamo atkritumu apjomu un veido jaunu nacionālo rūpalu: atkritumi -> izejvielas

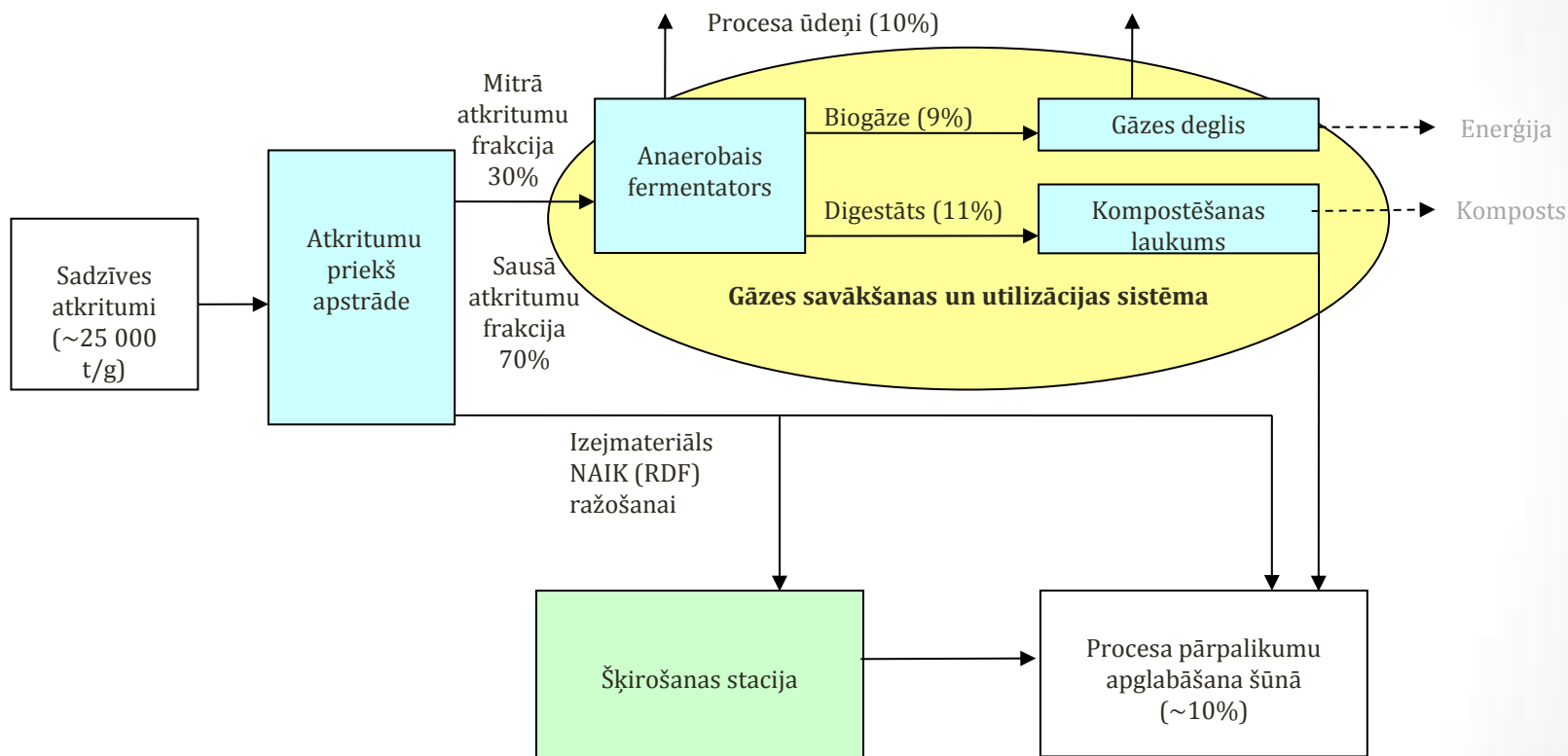
Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas poligons «Getliņi»

SIA «Getliņi EKO» darbības shēma

Ventspils piemērs. Darbības shēma

Ventspils piemērs. Bioloģiski noārdāmo atkritumu atdalīšana presē (280 bar).

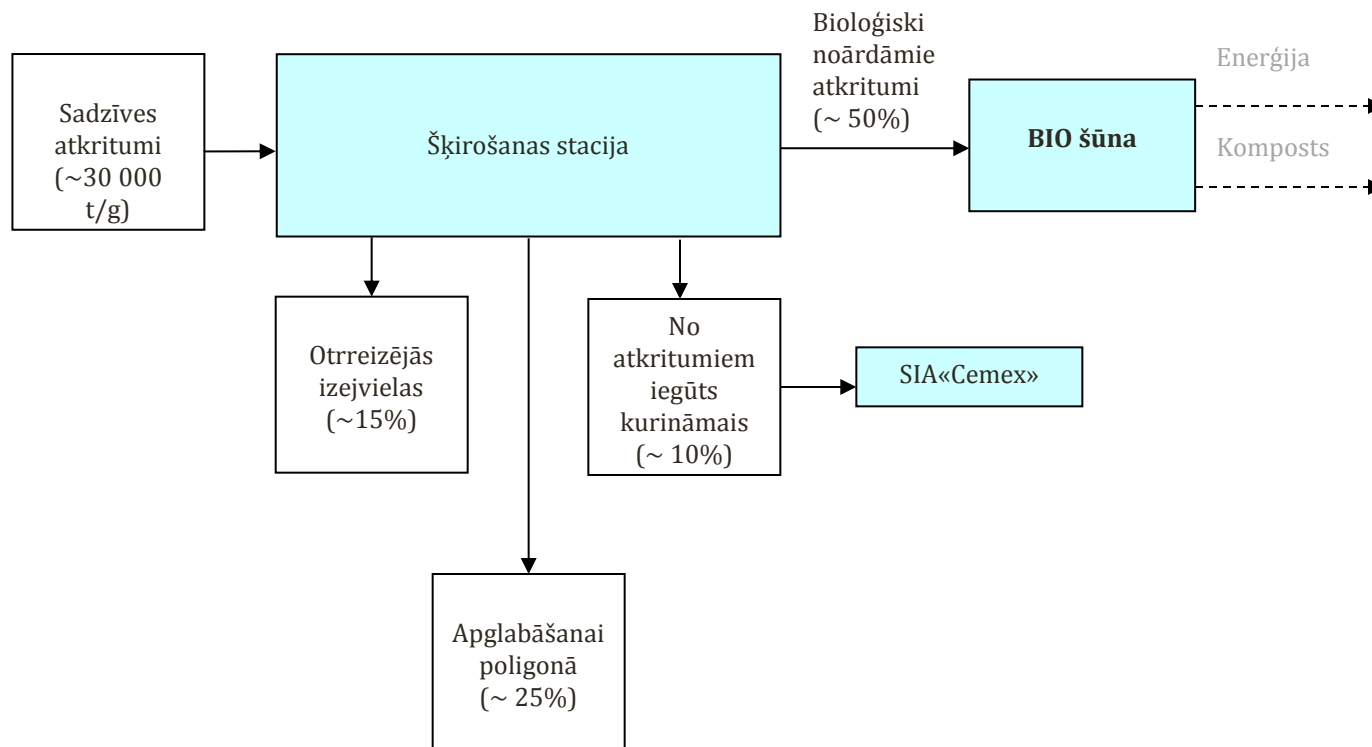

Sausā atkritumu frakcija

Mitrā atkritumu frakcija

Zemgales atkritumu apsaimniekošanas reģions (1)

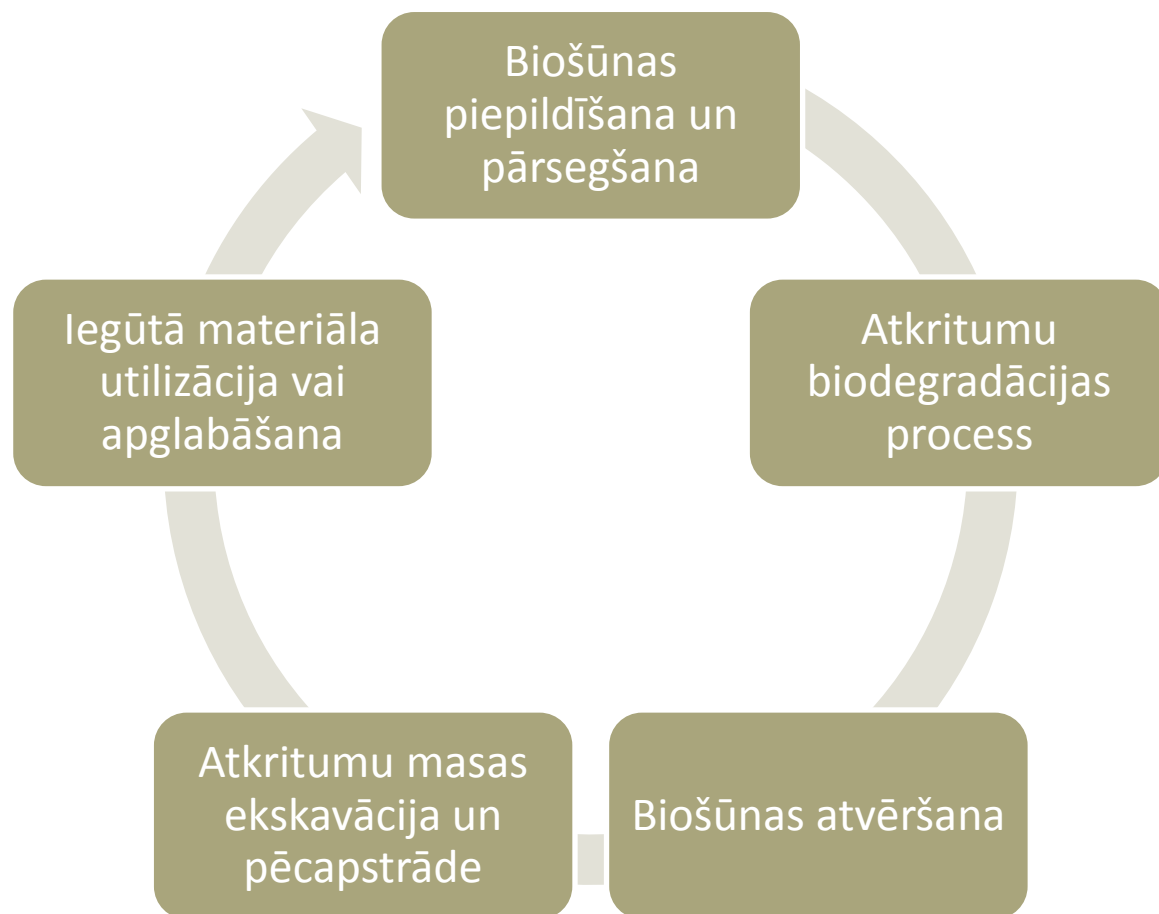

Zemgales atkritumu apsaimniekošanas reģions (2)

- Bio šūna - bioloģiski noārdāmo atkritumu biodegradācijas laukums
- Cikls ~15 gadi
- Plāno iegūt biogāzi

Bio šūnas tehnoloģiskais cikls

Jaunie mērķi 2014.-2020. gadam

- AA pēctecīgi, videi draudzīgi, reģionāli, visiem pieejami, teritoriāli solidāri un koordinēti
- Samazināt apglabājamo atkritumu apjomu (biodegradablos vismaz 2x), atbalstot šķirošanu, jaunu pārstrādes jaudu attīstību - izmantot atkritumus kā izejvielu un enerģijas resursu, radot jaunas darba vietas
- AA ilgtspējīgi, droši, ērti un lēti (<0,7% no vid. mājsaimniec. tēriņiem)

Pašvaldību intereses

- Lielāka patstāvība likumā noteiktās atbildības īstenošanas ceļu un institucionālo formu noteikšanā:
  - Politiskā un finansiālā ilgtspēja un stabilitāte
  - Brīvība operatoru izvēlē – “in-house”, PPP vai konkursi
  - Tiesības ieviest AA nodevu.
- AA 10 reģionu saglabāšana, ja nepieciešams, koriģējot robežas
- Tiesības izveidot starppašvaldību AA centrus ar pārvaldes un operatoru izvēles pilnvarām

Ko tālāk?

- Novērsīsim atkritumu rašanās cēloņus
  - Vai ierobežosim patēriņa negausību?
  - Vai palielināsim preču kalpošanas laiku?
- Samazināsim to daudzumu un bīstamību
  - Vai laukos un mazpilsētās kompostēsim organiskos atkritumus?
  - Vai dosim priekšroku precēm ar vides draudzīguma simboliem?
- Atkārtoti izmantosim, pārstrādāsim jaunus produktos
  - Vai nodalīsim pārstrādājamus un otrreizēji izmantojamus materiālus?
  - Vai šādi nošķirotus atkritumus pieņemsim par “0” tarifu?
  - Vai ieviesīsim īpašus atbalstus un pagodinājumus videi draudzīgajiem AA?

Ko tālāk enerģijas ieguvē?

- Veiksim citādu reģenerāciju – iegūsim enerģiju
- Vai radīsim juridiski korektu mehānismu importēto enerģētisko atkritumu ieviešanas regulējumam, lai viss Latvijā saražotais prioritāri tiktu izlietots?
- Vai veicināsim jaunu NAIK ražošanas un enerģētisko iekārtu tapšanu?
- Vai veicināsim biodegradablu atkritumu anaerobās fermentācijas - biogāzes un biometāna ražošanas un izlietošanas efektīvo tehnoloģiju tālāku ieviešanu?
- Vai anaerobo fermentācijas iekārtu darbības blakusproduktu tālāk pārstrādāsim efektīvās komposta ražotnēs?

Paldies!